

Motion till riksdagen 2007/08:C250

av Börje Vestlund och Sinikka Bohlin (s)

Bruksvärdesystemet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om marknadshyror.

Motivering

Sverige har på sin bostadsmarknad det relativt ovanliga fenomenet med allmännyttiga bostadsföretag. I många europeiska länder finns s.k. sociala bostadsföretag, det vill säga bostadsföretag där bostadssökande med låg inkomst eller sociala problem får tillgång till bostad.

I dessa länder har därför de sociala bostadsföretagen ett dåligt anseende. I Sverige har vi istället valt en annan modell som bygger på att ”det allmänna”, oftast i form av ett kommunalt företag eller stiftelse, har byggt, ägt och förvaltat bostäder. Hyressättningen har varit och är fortfarande så att det dominerande hyresföretaget på orten fastställer hyresnivån. Denna hyresnivå har sedan varit normgivande för de andra hyresföretagen. Vid hyressättning har hyreshöjningen motsvarat de ökade kostnaderna som bostadsbolaget har. Systemet har i huvudsak fungerat bra.

Det finns kritik som riktats mot systemet. Ofta har kritiken kommit från privata fastighetsägare i storstadsområden, där det konsekvent alltid varit bostadsbrist, och där fastighetsägare ofta har haft en vilja att höja hyrorna mer än vad kostnadsökningen fordrar. Fastighetsägarföreningen har dessutom lämnat in en stämningsansökan till EG-domstolen för att pröva om dagens hyressättningsystem diskriminerar enskilda företag ur konkurrensperspektiv.

Det är viktigt att slå fast att hyresmarknaden är en nationell fråga. Att få en gemensam hyresmarknad inom hela EU torde vara mycket svårt. Dels för att alla länder tillämpar sina principer, dels för att stödet för boende med låga inkomster varierar från land till land.

Fel! Okänt namn på

Det är positivt att parterna på vår hyresmarknad nu ser över modellen för framtida hyressättning. Vad som däremot står klart är att hyressättning i form av marknadshyror definitivt ska avvisas. Detta av flera skäl. För det första så riskerar vi att få en mer skiktad hyresmarknad där endast rika och välbeställda har råd att hyra bostäder i de mest attraktiva områdena. För det andra så riskerar hyresmarknaden att bli ännu mer segregerad än vad den är idag och för det tredje finns det en risk för att i bostadsområden där det inte finns förutsättningar till att höja hyrorna där kommer inga nya bostäder att byggas, även om det skulle finnas behov. Under de senaste åren har en alltmer aggressiv argumentation hörts för marknadshyror. Den svenska regeringen bör i alla sammanhang avvisa den formen av hyressättning och slå vakt om bruksvärdessystemet samt avvakta den modell som hyresmarknadens parter kommer överens om.

Stockholm den 20 september 2007

Börje Vestlund (s)

Sinikka Bohlin (s)